

ION PILLAT
PE ARGES, IN SUS

385

CULTURA NAȚIONALĂ

BIBLIOTECA CENTRALA UNIVERSITARA
COTA.....61956.....

155

B.C.U. Bucuresti

C275631

CTITORII

61956

Dublet

C T I T O R I I

ACOLO unde 'n Argeș se varsă Râul Doamnei
Și murmură pe ape copilăria mea,
Ca Negru Vodă, care descălecând venea,
Mi-am ctitorit vieața pe dealurile toamnei.

Prin viile de aur ca banii dintr'o salbă
Pe al colinei mele împodobit pieptar,
Inchis-am fericirea în strâmtul ei hotar
De nuci bogați în umbră, umbrind o casă albă.

Acolo 'n pacea nopții, pe drumuri de podgorii,
Am mers tăcut alături de carele cu boi,
Când neaua lunii ninge pe sălcii în zăvoi,
Când șopotește valea de cântecele morii.

Las altora tot globul terestru ca o minge,
Eu am rămas în paza pridvorului străbun,
Ca să culeg cu ochii livezile de prun
Când alb Negoiiul, toamna, de ceruri se atinge...

Și tot visând la vremea când înfloriră teii,
Pe când îmbracă țara al iernii alb suman,
Să deslușesc cum piere trecutul an cu an
Pe drumuri depărtate sunându-și clopoței.

Să stau, pe când afară se stinge orice șoaptă,
Privind cenușa caldă din vatra mea, de-acum —
Și să aud deodată cu 'nfiorare cum
Trosnește amintirea ca o castană coaptă.

FLORICA

*Bunicei și copilăriei
mele in memoriam.*

ÎNCHINARE

PRIVELIȘTE menită să-mi fie o psaltire,
Intâia mea credință și ultimul meu scut,
Moșie aurită de-amurg și de-amintire,
Deal albăstrit de lună, de dor și de trecut.

Florică, înflorită în Maiu ca o mireasă,
Tu, care legi în toamnă un rod de orice ram,
Intinde peste mine un văl de frunză deasă,
Primește iar la sânu-ți copilul ce eram.

Alea mi-o deschide cu brațele de mamă
Și să mă culc în casa din deal, la pieptul tău.
Fii pentru mine Sfânta Icoană ce din ramă
Alină lin feciorul risipitor și rău.

Am rătăcit pe piatra cetăților haîne
Și m'am jucat cu anii cum alții svârlă mingi...
Tu numai, păstrătoare a zilelor mezine,
Mai poți cu-a lor lumină pierdută să m'atingi.

Fii pentru regăsitul o mânăstire vie
În care amintirea aprinde lumânări,
Și unde, pe o tâmplă de umbră, reînvie
Ochi cunoscuți luceferi ieșind din înnoptări...

Nu vezi suind poteca pe dealul din Florica,
Cu ochi de tinerețe și păr frumos de nea,
Cum trece spre mormântul bunicului, bunica,
Ținând ca ieri de mână copilăria mea?

N'auzi, atât de-aproape dar parcă 'n altă țară,
Și râsul meu sburdalnic și glasul ei blajin?
Nu simți sporind dorința și dulce și amară
De-a reveni mai iute la cel dintâiu cămin?...

Cu ochi de altădată, cu degetul pe buze
— Așa cum se cuvine în preajmă de mormânt —
Vă voi urmări, curate și albe călăuze,
Spre cel mai drag, mai trainic și sufletesc pământ.

F L O R I C A

AICI își îngropară bunicii mei, copila,
In loc ferit de-arșiță, de viscol și de vânt.
Colinei închinată iubitul ei mormânt,
Legând de dealul rodnic și numele și-argila,

Și vremea prea fugară și fragedul destin
Al celei ce fusese — abia o zi — Florica...
Azi, de fetița moartă noi nu mai știm nimica;
Dar când acum Florica în soare aprilin,

Etern reînflorește, ceva în piept mă doare,
Privind cum prinde raza cu fermecatu-i fir
O față de bobocul plăpând de trandafir,
Și-un zâmbet de lumină de fiecare floare.

Un zâmbet ce odată trăia pe buza ei...
Și mă 'nfior la gândul păgân și la credința
Că trebuie naturii să-ți altoești ființa —
Pământul să palpitate ca inima, de vrei.

MORMÂNTUL

DE n'ar fi mușchiul crucii, vedeam un pat de flori,
Gătit sub bolta verde și vie a pădurii.
Ai adormit în raiul din slovele scripturii,
Tu, ce-odihnești la umbră de codri șoptitori.

Te-ai cununat cu moartea ca 'n basmul Mioriței,
Păstorule de oameni, bunicule. Acum
Ești zumzet de albine și 'mprăștiat parfum
In viea îmbătată de înflorirea viței.

Te-a biruit pământul, dar l-ai însuflețit
Și l-a pătruns iubirea-ți de țară, ca semința.
Stejarilor prieteni le-ai dăruit ființa
Și sângele, ce curge cu seva înfrățit.

Orice copac din juru-mi, îl simt că mi-e părinte,
Cu cea din urmă iarbă, de mult am legământ.
De dincolo de oameni, de timp și de mormânt,
Un ram se-aplecă tainic să mă binecuvinte.

VÂRFUL DEALULUI

CU-o singură sfortare 'ncordând vânjosu-i umăr
— Un uriaș urcându-și poverile ce-l strâng —
Pletosul deal, din vale suî cu vii și crâng
Ca să-și revadă țara cu sate fără număr,

Cu casele: mioare și turlle: păstori,
Ce-au coborât pe verdea câmpie argeșană,
Cu drumul ce 'nsoțește înceata caravană
De sălcii plângătoare și plopi pribegitori;

Ținutul unde seara din lunci și din zăvoaie,
Ca și argintul sprinten, viu apele sclipesc,
Și unde clarul cântec de clopot creștinesc
Apropie colina de-a cerului văpaie.

O, vârf de deal! O, capăt liniștitor de drum!
Opresc aicea pasul și îmi desleg privirea,
Când prin amurg se 'nalță, visând nemărginirea,
Din fiecare casă un crin înalt de fum.

Î N V I E

TOT mai miroase viea a tămâios și coarnă,
Mustos a piersici coapte și crud a foi de nuc...
Vezi, din zăvoiu sitarii spre alte veri se duc;
Ce vrea cu mine toamna, pe dealuri de mă 'ntoarnă?

Nu e amurgul încă, dar ziua e pe rod
Și soarele de aur dă 'n pârg ca o gutuie.
Acum — omidă neagră — spre poama lui se suie
Târîș, un tren de marfă pe-al Argeșului pod.

Cu galben și cu roșu își coase codrul iia.
Prin foi lumina sboară ca viespi de chihlibar.
O ghionoaie toacă într'un agud, și rar
Ca un ecou al toamnei răspunde tocălia...

S'a dus... și iarăș sună... și tace... Dar aud
— Ecou ce adormise și-a tresărit deodată —
In inimă cum prinde o toacă 'ncet să bată
Lovind în amintire ca pasărea 'n agud.

CASTANUL CEL MARE

SE sbate Strâmbă-lemne cumplit în pomul sdravăn
Cu brațe noduroase și cu athletic trunchiu
Întelenit în vie, deși pân' la genunchiu
I s'a urcat cu 'ncetul pământul gras și reavăn.

Dar toamna, sub rodire încununat cu spini,
Și 'n noapte plin de pace, de păsări și de stele,
Ca grindina sloboade castanele lui grele
Și 'nșeninat, primește a cerului lumini.

Castanul între struguri și-a înțeles menirea:
Ce-am căutat pe drumuri, găsește stând pe loc,
Și, adâncind pământul aceluiaș noroc,
Cu zeci de ramuri ține în brațe fericirea.

Mă simt, Florică, 'n preajmă-i atâta de sărac!
De ce nu poate pasu-mi să prindă rădăcină?
Și să rămân al viei ca pomul pe colină,
Și să mă strâng de tine ca vița de arac...

C I R E Ş U L

VOIU înhămă măgarul, ca 'n vremi, la cărioară:
El ce priveşte toate cu ochi de înţelept —
Şi voiu urmă poteca de mult, suişul drept
Prin viea verde 'n tactul copitei ce-o măsoară.

Şi luând prăjina lungă şi coşul împletit,
O fată 'n vâlnic roşu va merge înainte.
Am să opresc măgarul din mersul lui cuminte
Sub un cireş, de roade şi de ani mulţi boltit.

Cireşul va fi roşu ca şi 'n copilărie,
Cireşile pe ramuri vor atârna cercei,
Cu braţe goale, fata va prinde 'n şorţul ei,
La fiecă prăjină, o sută şi o mie.

Şi când, târziu, lungi umbre se vor culcă pe lunci,
Când gol va fi cireşul iar cerul plin de stele,
Bunicei i-aşi aduce acasă coşuri grele...

De-aşi mai aveà bunică şi sufletul de-atunci!

SPRE IZVORANI

LAS povârnișul viei să cadă 'n praf de soare,
Și 'ntr'un tunel de frunze umbrite, brusc pătrund.
Atât de dreaptă fuge cărarea până 'n fund
Că văd, ca prin ochianul întors de-o vrăjitoare,

Căsuțele răslețe din satul Izvorani
— Mici capre cățarate pe-o râpă de lumină,
Prin nuci proptiți ca 'n bătă în strâmba lor tulpină,
Sub sarică frunzoasă de gârboviți ciobani —

Și — arătări din țară în stampe japoneze —
Ca o furnică neagră ce 'mpinge albu-i ou,
O tată cum zorește, greu de urnit, un bou
Nemaiputând pe coastă cireada s'o urmeze,

Pe când din zarea serii ca namile, cu rost
Răsar, răbind amurgul ceresc cu cornul frunții,
Pe rând: albaștri, vineți, de aur-verde — munții
Păzind de-acolo basmul copilului ce-am fost.

PĂDUREA DIN VALEA MARE

O simți deodată toată, cu o cutremurare,
Cum stăpânește peste micimea ta de om,
Cu mii de trunchiuri albe și cu un singur dom
Fremătător — pădurea de fagi din Valea Mare.

Aicea omenirea te lasă pic cu pic:
Incepi de traiu-ți silnic și strâmt să te desfereci,
Inveți, uimit, să intri în codri ca 'n bisereci,
Și că mai sfânt pe lume nu poate fi nimic

Decât această pace în razele 'nserării,
Când se târăsc, alături de netede tulpini,
Din arborii aevea alți arbori mai senini,
Sub frunzele cu glasul dumnezeesc al mării,

Și când, legându-ți pașii de cale, te-ai oprit
Sub fagii 'nalți, în templul adevărat al firii,
Ca un bolnav de suflet redat tămăduirii,
La jghiabul care curge cu șipot potolit.

CUCUL DIN VALEA POPII

IN zori, ca poterașii, din văi, șirag ies plopii.
Ascult, dela răscrucc, cu suflet de haiduc
Cum cucu 'n codru verde mă chiamă să mă duc
S'opresc la drumul mare norocu 'n Valea Popii.

Pe flori, ca pe-o velință, stau dela cântători,
Pândind cu ochii lacomi din răsăritul rumen
Cum soarele sosește rotund ca un egumen
Și numără pe ceruri mătării de cocori.

Pe când în calea-i lungă se roagă la toți sfinții,
Eu îl desbrac de raze sub frasin și anin.
In luminosul cântec de cuc, mă însenin
Pe valea 'ntineririi și a făgăduinții.

Dar cucul, pană sură, nu s'a 'ndurat să stea.
— Cù-cu! aci în vale... Cù-cu! sub dealuri sboară...
— Cù-cu! și iar îmi scapă în zări o primăvară...
— Cù-cu! și mai departe, copilăria mea...

L A Z Ă V O I U

MĂ 'ntorc la tine, Argeș, o, râu de-odinioară,
Pe drumul de fânețe ce fuge printre clăi,
Dar unde mai sunt astăzi, să ție-aceleași căi,
Tuștrei copiii veseli, de-atunci, din cărioară?

Și unde-i scaldătoarea în care ca un vrac,
— Zăvoiu cu păr de sălcii și ochi de apă vie —
Schimbai nisipu 'n aur, cu varga de magie
A razei pogorâte pe cerul porumbac.

De două ori acelaș nu m'oiu scaldă în ape,
Căci zilele de-avalma cu valul tău se scurg,
Și vacile bălțate de soare în amurg
Nu beau acelaș Argeș când vin să se adape.

În cipciit, în clipot și 'n șopot ne'ncetat,
Alt râu, din clipă 'n clipă te-a zămislit izvorul,
Nebănuît ca dânsul mă naște viitorul —
Dar tu te chemi tot: Argeș, eu tot: Ion Pillat.

Î N L U N C Ă

TU, care treci cu carul sub dealul din podgorii
Ducând la câmp șindrilă sau sus la munte grâu,
Te-abate 'n lunca veche și mână pân' la râu.
Amurgu 'n văi se lasă cu cârduri de prigorii,

Cu-apusul luna albă căzù în heleșteu:
Pe floarea-i ca pe-un nufăr se-așează brotăceii,
Și cântecul lor straniu, prin umbrele aleii,
Cu zile descântate m'ar urmări mereu

De n'ar începe-acuma ca 'n amintiri să sune
Lung clopotele 'ncete ce vin dela zăvoiu,
Dar vacile în noaptea albastrului trifoi
Treptat se depărtează prin vis și prin pășune...

Oprește-mă la Argeș, pe plaja care-o știu,
Să-i țin în mâini nisipul, în cupe efemere,
Și să visez — cum fuge prin degete și piere —
Trecutul și talanga și soarele târziu.

IN PARCUL GOLEȘTILOR

AM așteptat amurgul ca zările să fie
Altare largi suflăte în aur preacurat,
Iar sălciile, care pe drum au tremurat,
In spre Golești, să 'nșire albastra lor stafie.

Am stat bătând la poartă prelung — și s'a deschis:
Și iată casa 'n iederi și parcul în paragini,
Și iată-mă ca unul ce-ar răsfoi imagini
Dintr'o călătorie pe jumătate vis.

Aleele — e toamnă — duc toate către moarte.
Răzoarele se 'nneacă în bozii și 'n urzici...
Și, inimă 'ncărcată de amintiri, îmi zici :
Va trebui odată Florica ta să poarte

In ea pustietatea de care mai bolești...

Dar m'am oprit cu mâna sfios la pălărie,
Căci m'ajungeau lungite de-amurg pe bălărie,
Mari, umbrele 'nfrățite a fraților Golești.

LUMINA, IARNA

Anins. In soare codrul cu trunchiuri de cărbune
Intinde umbre-albastre pe proaspătul omăt
Și mă visez la geamuri cu anii îndărăt:
Văd dealul alb, târlia și vremurile bune.

Ies, scârțâie zăpada ca ieri sub pasul meu,
Și atârnând marama subțiri de promoroacă
De ramurile joase, lumina goală joacă
Azi numai pentru mine și pentru Dumnezeu.

Apoi își dă pe spate tot părul de beteală,
Și sare învârtindu-și al razelor hanger,
Și unde talpa-i roză atinge albul ger
Fulgerător scânteie pe nea câte-o petală.

Crra... trece pe sub soare vâslind, întâiul corb —
A stat din joc lumina, pe brânci se face mică...
Crra...stolu 'ntreg--și 'n umbră rămân privind cu frică
Trei picături de sânge pe-o ramură de sorb.

BISERICA LUI HORIA

MAI stai visând la munții, ce șoimi și aur poartă?
Pe vale Arieșul șoptind îl mai auzi?
Pribeagă lângă Argeș, vădană printre duzi,
Biserică pustie și fără brazi la poartă.

Cioplită din puterea molidului și din
Credința strămoșească legată 'n bârna dură,
Ce meșter vechiu, de țară, cu greaua lui secură
Ți-a hotărât altarul lui Horia, destin.

În jurul tău cresc duzii cu fragedă verdeață
Și iarba crudă 'ntinde la soare plase verzi
Să prindă rândunele de umbră. Tu îți pierzi
Deasupra lor, în frunze, clopotnița 'ndrăzneată.

Pe Moșii tăi zadarnic îi mai aștepți! — și nici
Un preot nu'ți mai cântă, bătrân, din psaltichie...
Dar azi, cu primăvara, cerească și pustie,
Slujești botez la granguri, și nuntă la furnici.

CĂSUȚA DIN COPAC

SE leagănă și astăzi, când vântul suflă 'n frunză,
Sus pe stejar 'nălțată căsuța din copac.
Cu gazda mea bătrână ce bine mă împac!
Ii duc bolnavu-mi suflet, de oameni să-l ascunză,

Un suflet ce să uite trecutul nu putu,
Și care jalnic bate mereu la altă poartă,
Un suflet ce iubirea nehotărît își poartă
Din loc în loc, zadarnic... O, vindecă-mi-l tu!

Tu, sora cea mai bună cu aripa și ramul,
Primește-l la fereastra de cer cu ciocârlii.
Tu, nelegată încă prin grele temelii
De țarina prăfoasă, dă-i să-și serbeze hramul:

Pădurea și văzduhul și vântul, la un loc —
Și ruptă din pârjolul apusului de soare,
Făcând din creangă 'n creangă, viu, flacăra-i să sboare:
O veveriță roșie cu coada ei de foc.

CASA DIN DEAL

PRIN ochelari de geamuri privià cu ochi de lampă
Ca o bunică bună la nepoțelul mic.
Pe-atunci știam că-i vie; azi nu mai știu nimic:
Apăs cu nepăsare de om pe-a ușii clampă.

Sub coperișul, care îi sta ca un bonet,
Glicina ei pe tâmple cădeà ca o șuviță.
Și, mirosind a floare de tei, a lămâiță,
A cantalup, a lissă de chitră, a șerbet,

În fiece odaie desvăluiam cu frică
Alt gând din al ei suflet curat și românesc...
Ce nu-mi cuprinde mintea, deși îmbătrânesc,
Pe-atunci trăia în voie în inima mea mică.

Pendulele bătrâne mai bat acelaș ceas,
Prelung, ca o dojană, în liniștea sonoră,
Dar timpul intră 'n casă trântindu-i altă oră,
Și inima i-o sparge, tic-tac, sub al meu pas!

CĂMARA DE FRUCTE

DESCHID cu teamă ușa cămării dealtădată
Cu cheia ruginie a raiului oprit,
Trezind în taina mare a poamelor, smerit,
Mireasma și răcoarea și umbra lor uitată.

Mă prinde amintirea în vânățul ei fum,
Prin care cresc pe poliți și rafturi ca pe ruguri,
Arzând în umbră, piersici de jar și-albaștrii struguri
Și pere de-aur roșu cu flacări de parfum.

Șovăitor ca robul ce calcă o comoară
Din basmul cu o mie și una nopți — mă 'nchin:
Vad pepeni verzi — smaragde cu miezul de rubin —
Și tămâioșii galbeni ca soarele de vară.

Se-aprind fantasmagoric caise și gutui:
Trandafirii lampioane și lămpi de aur verde...
Dar părăsind cămara ce mințile îmi pierde,
Tot rodul vrăjitoarei cu lacăt îl încui.

ODAI A BUNICULUI

NU s'a clintit nimica și recunosc iatacul
Bunicului pe care, viu, nu l-am cunoscut.
Rămase patu-i simplu și azi nedesfăcut,
Și ceasul lui pe masă și-a mai păstrat tic-tacul.

Văd rochia bunicei cu șal și malakov,
Văd uniforma veche de «ofițir» la modă
Pe când eră el Junker — de mult — sub Ghica Vodă
Când mai mergeau boierii în butcă la Brașov.

Și lângă bătu-i rustic, tăiat în lemn de vie,
Văd putina lui unde lua băi de foi de nuc.
A scârțâit o ușă... un pas... și-aștept năuc
Să intre-acî bunicul dus numai până 'n vie...

Un ronțait de șoarec sau ceasul mă trezi?
Ecou își fac, în taină, ca rimele poeziei...
Și ceasul vechiu tot bate, tic-tic, la poarta vremii,
Și șoricelul roade trecutul zi cu zi.

C A P E L A

DE ce te-au dus, bunico, într'o chilie rece
Și te-au lăsat cu toții sub lespezi de cavou,
Când lunca e un cântec și dealul un ecou
Crescând mereu pe vreme ce primăvara trece,

Când gâza cea mai mică din soare ia un strop
Și când lumina calcă prin aurite ganguri
In crângul plin de cintezi, de mierle și de granguri?...
Te-așteaptă iasomia și-albastrul heliotrop;

Albi, trandafirii 'n floare întreabă toți de tine.
De ce nu vii ca 'n vremuri cu secatoru 'n mâni?
Grădina te dorește de-atâtea săptămâni!
Dar nu mai vii...chiar ziua s'a stins...și noaptea vine.

O pulbere de lună albește pe livezi —
Și iar se face iarnă ca 'n ziua îngropării:
Florica ta se pierde în umbrele uitării,
Capela ta rămâne pe dealuri de zăpezi.

S T R Ă I N U L

PE bancă, sub castanul din vie, te așează,
Străine, ce venit-ai priveliștea s'o vezi —
Florica e sub tine, cu casă, parc, livezi,
Și peste drumul mare: zăvoiul... Inserează.

Câmpia e albastră și 'n zare norii ard;
Sclipește Râul Doamnei în spre apus, o clipă...
Un taur muge; puțul cu lanț și roată, țipă;
Și vrrr... un sbor de grauri sbucnește dintr'un gard...

Te-apleci mirat, străine, pe-amurg ca pe o ramă
Ce-ar străluci din umbra muzeului pustiu,
Și crezi, pornind aiurea rănit de-un dor târziu,
Că asta e Florica...

Dar n'ai zărit, ia seamă,

Pe-albastra depărtare a luncii de demult,
Trecutul meu ce arde sclipind în Râul Doamnei —
N'ai auzit, deodată rupând tăcerea toamnei,
Vrrr... timpu'n sbor, pe care cutremurat l-ascult.

ADIO LA FLORICA

AACUM trăsura trage la scara amintirii
Și de plecare sună în curte zurgălăi.
Acum, din mine, ceasul temut al despărțirii
Și-întinde umbra sură stăpânitor pe văi.

Pocnește biciul: casa se dă în lături, piere;
Intregul deal coboară — și iată-ne pe drum.
Amurgul ne petrece cu razele-i de miere,
Tămâia înserării înalță-albastru fum.

O, surugiu, oprește! Stai locului, trăsură!
Prin plute seculare să văd cu ochiul plâns,
Sporind pe ceruri, dealul în flori ca o răsură,
Ce 'n poala lui lumina trecutului a strâns.

Infrână-ți caii 'n spumă, o clipă, să văd încă
Mormântul și Capela și viea cu castani:
Priveliște, rămasă aceeaș ca o stâncă
Domnind pe risipirea atâtor zeci de ani.

Din Valea Popii, cucul mă strigă pe-a sa limbă...
Și Argeșul șoptește: De ce ne părăsești?
De ce îți schimbi căminul, nimic când nu se schimbă
Din deal dela Florica la parcul din Golești...

— Rămâi la noi! un clopot din Izvorani mai plânge,
Și tot aud în urmă: la noi — la noi — la noi...
Oprește-ți telegarii cu nările în sânge,
O, surugiu, năprasnic gonind ca un strigoi.

Ba nu. Dă bici mai bine și drumului îi lasă!
Nu-mi părăsesc căminul, în suflet când îl duc...
Imi voiu zidi 'n orașe întâmplătoare casă, —
Dar de averi, de lume și de huliri-uituc,

Ca Argeșul să-și măie murmurătoare ape,
In crângul de-altădată iar cucul să-l ascult,
Pe ochii mei lăsa-voiu să cadă grele pleoape —
Și voiu găsi în mine Florica de demult.

A M I N T I R I

J U C Ă R I I

C E mă îndeamnă 'n seara tihnită de Crăciun,
Să iau în mână lampa, să dau în lături ușa?
In fața mea stă calul de lemn și stă păpușa
Cu suflet de tărățe, nevinovat și bun,

Stă micul tren mecanic în gara lui prea mică,
Un câmp de luptă, masa soldaților de plumb,
Și galbene ghiulele de boabe de porumb,
Stricând orânduiala oștirii fără frică,

Și tot închis de-atuncea albumul de imagini,
Ce deschisese țara de fantasmagorii.
Azi chipurile șterse sunt numai mărturii,
Că ochiul nu revede la fel aceleași pagini.

Căci unde-i trenul fulger pentru 'nconjurul lumii?
Armatele pornite spre stăpânirea ei?
Păpușile sfioase în rochii de femei,
Primindu-ne iubirea sau îndrăzneala glumii?

Cu primul dor de ducă ce 'n mine izvorât-a,
Azi unde-i calul Vinteș să sufle foc pe nări?
Aceste biete lucruri, ce fură îmbătări,
Să fie mai reale când moarte-s într'atâta!...

In față am doar calul de lemn, am doar păpușa
Cu suflet de tărățe, nevinovat și bun...
Și mă gândesc în seara pioasă de Crăciun,
In care 'mbătrânirea și-a strecurat cenușa,

Că va sosi și ziua când fără ochi și mână
Voiu reveni — de ce nu ? — în vechiul meu iatac,
Spre a simți cu milă cum toate se prefac
In jucării menite străine să-mi rămână.

Ca 'ntotdeauna sta-vor: și tocul și caietul
Și fila încărcată cu colb de poezii.
Intr'un pahar mixandre uitate-or putrezi,
Și cucul din ceasornic își va urmà tabietul.

Și versurile mele îmi vor cerși oprirea.
O, strofele pe care, ani lungi, ca un zaraf
Le-am strâns cu sârg în suflet, le-am cântărit în vraf,
Gândind cu vorbe de-aur să cumpăr nemurirea.

Dar sfintele silabe cu rimă și cesură,
Ce-mi sunt acuma: cântec, icoană și parfum,
Nu vor pătrunde până în visul meu postum
Descătușat din steiul de pământescă sgură.

Voiu recunoaște totuși pe polița unică:
«Poeme» de-Eminescu, «Flori Sacre», «Amăgiri»...

Și fata mlădioasă cu coapsele subțiri,
Ce'n patu-mi doarme goală, în ghem ca o pisică.

Le-oiu recunoaște toate, nepricepând nimic
Din câte astăzi omul cel nou, iubește 'n ele,
Și le-oiu privi cu-aceeaș mirare ca pe-acele
Relicve moștenite dela copilul mic.

COPIL DE-ODINIOARĂ

PRIN iarnă din cămara zăvorită
Se furișează cald miros de mere,
Readucând în vremea viscolită
A toamnelor trecuta mângâiere,
Când sufletul împovărat venise,
Cu târna lui de poame și de vise,
In casa amintirilor închise.

Și 'n inimi amorțite de-a lor strajă,
Străbat adânc, îmbălsămând gândirea,
Cu seva lor fierbând din nou sub coajă,
Copilărescul dor și amăgirea...
Și 'n inimi, viu ca și întâia oară,
Te scoli din somn, tu, cel de-odinioară,
Din somnul tău, copil de-odinioară...

S E P T E M V R I E

IN zare cine 'nscris al berzelor triunghiu?
In inimi cine 'nfige trecutul ca un junghiu?

Vezi Toamna și-Amintirea—surorile divine—
Când una ne sosește și cealaltă revine.

Zadarnic cred că vremea cu anii a crescut:
In fiecare toamnă reintru în trecut.

Copilăria-mi toată dă busna la uluci,
Când stă la poartă coșul cu struguri și cu nuci.

S E P T E M V R I E

O foaie se desprinde din crâng și calendar:
De-un an o așteptase Septemvrie ca dar.

Tot ce legat fusese, de-acuma o să sboare.
Lumina e mai caldă, deși e mai răcoare.

Colorile învie pe moartea frunzăturii,
Dând farmecu 'nfloririi declinului naturii.

Și tremurând în vântul ce-o smulge și-o ridică,
O pasăre de aur e frunza cea mai mică.

S E P T E M V R I E

DIN bulgării vin care cu vinete și verze.
Se-afundă 'n zări, departe, un unghiu obtuz de berze.

Am întâlnit o fată cu tufănele 'n brațe.
Un vânător la iazuri a tras cu pușca 'n rațe.

Aud prin porumbiște chelălăind ogarul.
Lovește rar și ritmic butoiul gol, dogarul.

Azi n'a lăsat postașul ziarele din târg;
Dar mere poleite ca 'n basme dau în pârg.

Pe semne 'n coșul nopții vrea soarele să cadă,
Căci zilele de-o vreme au început să scadă.

La lampă, și când ziua cu toful s'o umbri,
Voiu reciti «Pasteluri» de V. Alecsandri.

CINA CEA DE TAINĂ

PRIN ulmii de sub vie, pe deal, mai știi tu casa
Ce-albește ca și oul în cuib sfios de foi?
Mai știi tu cerul serii cu fețe ca mătasă
Și clopotul cirezii venind dela zăvoi...

Îți mai aduci aminte pridvorul prins de viță,
Și cina cea de taină, tacâm lângă tacâm,
Și masa presărată cu flori de lămâiță,
Și carele spre noapte gemând pe caldarâm...

Și cum stăteam alături, noi doi cu fericirea,
— Doar greerii ținându-i isonu 'n depărtări —
Și noaptea câmpenească albastră ca iubirea
Și vorbele 'ngânate mai dulci ca sărutări...

Intâia stea prin frunze creșteà tremurătoare
Când licuriciu 'n umbră trecù rătăcitor...
Prin ulmii de sub vie, mai știi tu casa oare
Și umbra ca un suflet, și steaua ca un dor!...

T O A M N Ă

AU vuit prelung ca vântul pasările migratoare
Peste casa părintească unde ieri m'am regăsit
Singur cu lumina, galben gând hoinar venit din soare,
In odaia de-altădată să-mi ureze bun sosit.

Toamnă, iată-ne 'mpreună, gospodină ce porți cheea
Ruginită ca o frunză, a trecutului meu mort.
Toamnă, iată-ne alături, noi cu visul, pe aleea
Nucilor ce ancorează pentru iarnă 'n al tău port.

Precum seara, pe câmpie când fâșii se prinde ceața,
Tot auzi sunând vecernii și nu știi de unde vin,
Sub frunzarele rărite amintirea chiamă vieața,
Dar trecutul îi răspunde: clopot grav și în declin.

Zile albe, zile negre... ce străine, ce departe,
Buclele în care dorul meu de cer l-am îngropat...
Toamnă, lasă-mă să mângâiu părul tău de frunze moarte,
Părul tău de aur roșu și din soare întrupat.

I N C R A M Ă

PESTE miriști lung răsună chiote de vânători...
Să intrăm în crama veche... Printre buți înalte-ascultă!
Cum în pivnițe boltite, zăvorit cu grijă multă,
Numai vinul nou mai cântă spumegând prin zăcători.

Au tăcut sub neaua vremii ale patimilor goarne,
Dar ne fierbe încă 'n inimi al dorințelor pelin...
S'așteptăm să se prefacă mustul fără preț în vin
Și cotnarul amintirii în pahare să ne toarne.

ACI SOSI PE VREMURI

LA casa amintirii cu-obloane și pridvor,
Păienjeni zăbreliră și poartă și zăvor.

Iar hornul nu mai trage alene din ciubuc
De când luptară 'n codru și poteri și haiduc.

În drumul lor spre zare îmbătrâniră plopilor.
Acî sosi pe vremuri bunica-mi Calyopi.

Nerăbdător bunicul pândise dela scară
Berlina legănată prin lanuri de secară.

Pe-atunci nu erau trenuri ca azi, și din berlină
Sări, subțire-o fată în largă crinolină.

Privind cu ea sub lună câmpia ca un lac,
Bunicul meu de sigur i-a recitat «Le Lac».

Iar când deasupra casei ca umbre berze cad,
Îi spuse «Sburătorul» de-un tânăr Eliad.

Ea-l ascultă tăcută, cu ochi de pîruzeà...
Și totul ce romantic ca 'n basme se urzeà.

Și cum ședeau... departe un clopot a sunat,
De nuntă sau de moarte, în turnul vechiu din sat.

Dar ei, în clipa asta, simțeau că-o să rămână...

De mult e mort bunicul, bunica e bătrână...

Ce straniu lucru: vremea! — Deodată pe perete
Te vezi aveau numai în ștersele portrete.

Te recunoști în ele, dar nu și 'n fața ta,
Căci trupul tău te uită, dar tu nu-l poți uita...

Ca ieri sosì bunica... și vii acuma tu:
Pe urmele berlinei trăsura ta stătù.

Acelaș drum te-aduse prin lanul de secară.
Ca dânsa tragi, în dreptul pridvorului, la scară.

Subțire, calci nisipul pe care ea sări.
Cu berzele într'ânsul amurgul se opri...

Și m'ai găsit, zâmbindu-mi, aproape pueril,
Când ți-am șoptit poeme subtile de Merrill.

Iar când în noapte câmpul fu lac întins sub lună
Și-am spus «Balada Lunei» de Horia Furtună,

M'ai ascultat pe gânduri, cu ochi de ametist,
Și ți-am părut romantic și poate simbolist.

Și cum ședeam... departe un clopot a sunat
— Acelaș clopot poate — în turnul vechiu din sat...

De nuntă sau de moarte, în turnul vechiu din sat.

A C U A R E L Ǎ

A C U A R E L Ă

NU cuvintele purtate ca arginții
Ce-au trecut din mână 'n mână pe tejghele,
Ar putea să mi te chieme 'n ochii minții,
Râu muntean, cu limpezimi de acuarele.

Cum să dau cu slove negre și tocite,
Jocul fraged: numai apă, numai soare,
Și frunzișul: spumă verde pe răchite,
Și lumina: aur sprinten sub picioare;

Naltul cer primăvărativ care mână
Sus la munte, pe ulmet și pe ariniști,
Norii albi și le adapă turma până
Vine seara cu-ale umbrelor neliniști;

Ridicându-se în noapte: vajnic taur,
Dealul care paște cer de stânjenei;
Și svâcnindu-și bobul mic spre cloșca de-aur,
Stelele svârlite 'n zare — pumn de mei;

Casele cu prispă scundă, stând pe labe,
Suri zăvozi legați de drumurile-funii;
Toate morile 'n genunchi ca niște babe
Ce albesc pe prundul gârlei pânza lunei...

Cât ași vrea să uit de tot abecedarul,
Din tăceri să pot urzi păienjenișuri
Să prind stele licărind pe 'ntreg hotarul
Apelor încremenite 'n luminișuri.

Și, în zori, în vorba-mi nouă să pătrunză:
Ceru 'n aripi care cântă arăturii,
Glasul apei, tactul morii, vântu 'n frunză,
Cucul, ritmic, ca și inima pădurii.

M I O R C A N I

SEARĂ LA MIORCANI

VINO'n satul alb, coboară să vedem ca de pe plajă
Cum, lățindu-și unduirea, urcă unduind pământul,
Largul ocean pacific ce-și încremeni avântul.
Suflete, privește bine și de-acuma ține strajă,
Căci se lasă înserarea și ne bate 'n față vântul.

Ritmic, lanuri nesfârșite mișcând valul lor de spice.
Il pornesc din capul zării ca să-l frângă 'n cap de sat;
Il izbesc de-un dig de cridă, îndârjit și îndesat;
Il respiră printre case, ce se 'ncearcă să-l despice,
Și 'n ogrăzi îmbălărite, străbătând, l-au revărsat.

Ca un far de piatră, turnul, dârz, biserica-și ridică.
Clopotul de seară-i paznic veșnic trist și veșnic treaz...
O cireadă răslețită la pășune pe islaz,
Pare-un stol de pasări albe ce se lasă fără frică
In furtuni, pe pieptul verde al înaltului talaz.

De praf alb umflându-și pânza pe albastrul depărtării,
Navighează șarabane: repezi luntre de pescar,
Și în urmă fuge drumul, ca o pârtie de var
Peste valuri, spre coșare potmolite 'n largul țării
Ca vapoare părăsite de demult de marinar.

Și păreați în miezul serii, ce conturul vă 'nnecase,
Voi, înalte ierbi cosite, voi, sulfine mici, și voi,

Flori de câmp neadunate și culcate în trifoi:
Alge verzi și anemone palide și lungi sargase,
Înșirate pe nisipuri de-al refluxului șivoi.

Dar țărani cu grebla 'n mână, adunară goemonul,
Lâng'o mare de fânețe, pe un țarm închipuit.
Și un clopot, de departe, de vecernii a vuit,
Și din port în port plutește și se înmulțește svonul,
Și treptat, din undă 'n undă, cântecul s'a mântuit.

Se 'nnoptează... și câmpia își îneacă oceanul...
Suflete, ce 'n scoica nopții ești bolnavul mărgărit,
Pentru pământene drumuri orice suflet e oprit,
Dar privește cu nesațiu, de odată, la limanul
Oceanului ce-acuma transparența și-a mărit.

Fără valuri, fără maluri și cu luciu de fosfor,
Peste tine își boltește limpezimea ideală
Marea cea adevărată, nălucită și reală,
Unde trupul nu mai este visurilor necrofor,
Unde inima nu minte, unde dorul nu înșeală.

Liniște desăvârșită... Cu lumina ei verzuie
Pâlpâie în farul umbrei, pe un țarm divin, o stea,
Și desfășurându-și pânza, norul nemaivrând să stea,
In chip falnic de galeră spre tării încet se suie...
Dar galera se scufundă și rămâne numai ea.

Suflete, te pregătește, vântul serii bate încă...
Ce corăbii ne vor duce, vis și trup, la Dumnezeu?
Clopotul de seară sună de plecare și mereu
Faruri noi se-aprind în stele pe un țărm de crez și stâncă,
Pe un țărm la care poate n'o s'ajungi nici tu, nici eu.

B Ă T R Â N I I

AȘTEPTÂNDU-I

PADUREA arde 'n toamnă cu flacări vegetale...
Și plopii până 'n ceruri ca facle rituale,
Și ulmii lui Virgiliu, eminescanii tei,
Cireșii — roșii focuri cu foile scânteii —
Dela vânosul carpen la frageda ferigă,
Pe limba frunzei sale în fața noastră strigă
Durerea anuală și grea de-a veștejii.

Vă înțeleg eu singur, aprinse elegii,
Colori sfâșietoare ca note muzicale,
Și inima-mi se strânge pe pietruita cale
Din viea de pe dealuri la casa dela cramă,
La sunetul dramatic al frunzelor de-aramă.
Aud cum suflă 'n luptă, trufaș, din tibicină
Stejarii, legionarii cu coiful de rugină,
Cum fagii, albi Cimbri cu păr însângerat,
Înalță 'n agonie peanul lor curat.
Vâjâitor vibrează un vuet viu de coarde:
E vaetul de ducă al galbenelor hoarde,
Și frasinii, arinii, alunii și gorunii
În vânt își lasă coama să fâlfâie ca Hunii...
Iar plute cu frunzișuri argintuite par
Că 'n fiecare frunză ascund un strop lunar:
Un clopoțel ce sună, slab clinchet de cleștare,
Trezindu-ne în suflet nocturna tremurare,
Melancolia vagă a nopților de vară...

Alătura mesteceni subțiri se profilară,
Svelți călușari ce 'n raze țesute mai revin
Cu zurgălăi de aur și în cămăși de in...

Dar drumul brusc cotește: în ochii mei câmpia
Cu petici de-arătură și-îmbracă sărăcia —
Văd Argeșu 'n zăvoaie, cu case mici Pitești.
O, deal dela Florica, în toamnă, drag îmi ești,
Când, fumuriu, Brumarul își lasă 'n văi tămâie,
Când, scorburoși, cu foaia lor lucie-lămâie,
Stau la răspântii nucii cu trunchiul centenar
Păzind butuci de viță și rod de chihlibar —
Când văd din deal, sub mine, albind pe sub trei plute,
Prietenosa casă a zilelor trecute,
Cu strașina ei lată, cu plopul ce nu știe
Că, de aici, e-o pană pe-un vârf de pălărie...
Priveliște totală, pe amintiri te razimi —
Te-ai copt încet în suflet ca miezul unei azimi,
De când privi copilul la tine 'ntâia oară.

Și pas cu pas și drumul și seara se coboară...

Și iată că pe dealul copilăriei mele
Trecutul ancorează cu-albastrele-i vintrele...
In inima vrăjită și-înfinge vechiul ghimp:
Privirea mea din spațiu alunecă în timp,
Și, străbătând prin lucruri ca printr'un clar cleștar
Lărgind cu vremea toată al clipei strâmt hotar,
Îmbracă ce atinge cu stranii prelungiri...

Și nu știu, văd cu ochii sau văd în amintiri,
M'am îmbătat cu vise sau cu seminți de mac,
Pe drumuri cunoscute de rățesc buimac.

Sub pasu-mi, somnoroase, ca potârniche iau sborul,
Din ierburi, zile moarte zărindu-și viitorul.
Eu stau, pândind cu teamă, zorit și nedibaci,
Cu sufletu 'n ochire și-un deget pe trăgaci:
Ah! una după alta se 'nalță 'n vânt și zboară...

Și pas cu pas și vântul și noaptea se coboară.

În liniștea odăiei tot mai visez la lampă:
Pădure, deal și vie s'au șters ca 'ntr'o estampă,
Dar ochiul meu lăuntric de magică lanternă
Le dăruiește viața în forma ei eternă...
Și beată de culoarea frunzișului barbar,
Când, inimă, descoperi al versului ierbar —
Simțind doar foi uscate, te miri și te ferești...

DOSOFTEI MITROPOLITUL

AFARĂ luna plină brumează pe ferești...
Din ce stihii venită pe-a stelelor potecă
Să-mi scoțoască până și în bibliotecă?...
Cercetătoare lună, cu mâna ta de var
Ștergi, pe furiș, pe rafturi un prăfuit slovar.
Domneasca întărire, pecetea nu-ți pun stavili:
Pe zapise aluneci, pe condici și pe pravili,
Te vâri prin Letopiseți, pătrunzi în Uricari.
In legături de piele și lemn mâncat de cari,
Stă vorba ce deschise al cerului hotar:
Te razimi de-o Cazanie sau de-un Penticostar.
De tine dăruite cu argintate muchii,
Străfulgeră din umbră un univers de buchii.
O, lună, nu le-atinge și lasă-le să doarmă:
Intorci o foaie numai — și-un veac uitat se darmă;
Abia desmierzi o filă — și-un suflet îl răscoli,
Ce odihniă în tihnă prin galbenele coli,
Păstrat ca micșuneaua din dragoste culeasă.
Din fiecare carte un mort va da să iasă
Cu gândul lui de-atuncea și haina lui de ieri.

Dar lunei cărturare zadarnic e să-i ceri
Să-și curme dorul slovei și setea de cetire.
Apleacă fruntea albă pe vechea mea Psaltire,
Urmându-i stihuirea c'un deget diafan;
Scandeață versul tainic în ritmul unui an

Și veac de veac se 'ncheagă pe pagini...

Cine oare

— O simt — și-ascunde, vie, privirea arzătoare?
Ce suflet de pe vremuri a revenit stingher?
Ce umbră se 'ntrupează în umbra din ungher?
Din razele de lună au scăpărat scânteii:
Patriarhal, în cârjă, se 'nalță Dosoftei.
Păienjenișul vremii cu mâini uscate rumpe;
Se-aprind, ca nestemate, odăjdiile-i scumpe,
Și barba pieptănată pe piept i-se desface,
Și dreapta și-o ridică în biblic semn de pace...
Și pacea și vecia și luna sunt cu el.

— Ai fost «deplin călugăr și blând ca și un miel;
Adânc din cărți știut-ai», dar azi ți-e moartă slova,
Păstorule de inimi ce-ai păstorit Moldova.
Pentru-ai tăi fii nemernici nu-ți părăsi tu raiul:
Noi ți-am uitat credința și sufletul și graiul.
Jelim goniți departe de țara Domnului,
Ca 'n valea blestemată a Vavilonului.
Vă plângem datini sfinte și, tu, cinstită țară,
Pe care o credință și-un neam le înălțară...
Pământ sfințit cu moaște în fiecare cută
Și — pomenind mândria și jertfa lor trecută —
Cu cruci pe la răspântii, în lanț ca șirul salbii...
Bătrâna țară, unde, 'n a râurilor albi,
Ca pietre aruncate prin vad din loc în loc,
Găsiă truditul suflet metoc lângă metoc,
Și unde mănăstirea, precum o cloșcă bună

Sub aripa ei caldă toți puii își adună
Când vede că se-apropie hrăparețul erete,
Îți găzduia credința cu neclintit perete...

În Probota, — cetatea simbolică și vie,
«Cu zid înalt de pace și turnuri de frăție» —
Și ca o lumânare de ceară de albine,
Îți mistuiai ființa să luminezi mai bine.
Curat ca și dimia bătută 'n râu la puiă,
Senin la gând ca raza când stă să fie ziuă —
Creștea cuprins de rugă și plin de taine mari,
Și 'n sfintele amurguri, prin brazii seculari,
Ori unde-ți duceai pașii dădeai de Dumnezeu...

Și văd iar primăvara, cetite Dositeu,
Și cerul dimineții lucind: cristal de apă,
Cu norii: turturele ce 'n soare se adapă...
Și simt iar clipa clară a visului tău, când,
Ca un izvor de munte din stâncă izvorând,
Din ritmul unei inimi și-argintul dintr'o zi,
Intâiul vers, psalmistul, pe buze îți trezi...
Cu limpezimi sfioase de început de lume,
Sună în tine versul și încă n'avea nume.
Creștea tăcut cuvântul cu rost și cu răgaz.
De ce ai rupt, Părinte, al rimelor zăgaz?
Nu-i nici o poezie să fie ca tăcerea...

Atunci grăi cu glasul mai dulce decât mierea:

«Eu am adus în țara ta rumâneasca limbă
De bun neam și ferită dela o cale strâmbă».

Și cum pieri cuvântu-i așa pieri și el —
Doar luna prin hrisoave umblă încetinel.

GHENADIE COZIANUL

REDOBÂNDIND trecutul, tăcuse-a lui voroavă
Când se-auzi afară un sgomot de potcoavă.
Sub picurarea lunii prin frunze de salcâm,
Pe-un cal mărunț de munte venea, pe caldarâm,
Cu barba de zăpadă a Sfântului Nicoară,
Ghenadie Cozianul la mine 'ntâia oară.
Desprins din ce icoană, cu monahală rassă,
Cu ochii supti, ca fața lui palidă și trasă,
Curatul, cuviosul și cărturarul stareț.

— Părinte, veacul nostru 'i viclean și pismătareț,
Prin alte vremi mai bune credința ta îți plimbă.
Cu stihuri scoase de pe «moscovitica limbă»,
Cu lumea de-azi, bătrâne, să lupți nu ești în stare
Când un copil de școală ca tine cărturar e.
«Frumoasă 'ți fu voroava și cuvioasă foarte»,
Dar nu uita că «vremea — o spui — aduce moarte».
Dar nu; nu poți pricepe. Atât de tare crezi
Incât, plecând în veacu-ți, mă binecuvintezi.

Te văd în soare-apune ieșind de prin chilii
Când toaca toacă vremea de a te umili,
Și când o rază cade ca o Bună-Vestire
Să poleiască crucea din vârful de mănăstire.
Pe ceruri porumbieii albesc spre porumbar...
Dar tu, visând la aripi ce 'n ochi nu mai apar,

Presimți în juru-ți cerul: al stelelor năvod.
Biserica ți-arată pe vechiul Voevod,
Ce-o ctitorî în umbră de munte și de brazi:
Ce mică odihnește pe palma lui!... Dar azi
Vezi în vâpșeă ghehena pe zidul schitului,
Cum urlă blestematul în gura chitului, —
In flacări cum se sbate, de draci înfipt în furcă,
Acel ce sfântul nume al Domnului îl spurcă, —
Scrâșnind din dinți, păgânul în foc cum se prăvală,
Cum verzi și roșii demoni să-l prindă dau năvală
Și cum îi fierb trufia smintită în cazan...
Și crezi în sărăcia acestui iad uman!

Acum de slujba serii curate, te gătești:
Ai sărutat cucernic icoane 'mpărătești
Și stai în strâna 'naltă cetind la Molitfelnic
Dar ce nălucă 'n tine revine 'n sbor sfielnic,
In tine ce iubire se 'naltă ca o iasmă
Și-ți umple anii searbezi cu-a noptilor mireasmă?
Prin afumata boltă transpare cerul veșnic,
Un licuriciu palpită în fiecare sfeșnic,
Tămâia aburează ca pajiști de păduri,
Făcliile-s mesteceni cu stele 'n frunzături...
Și iată-te pe scoarța 'nflorită a poienii,
Purtând la gât colanul de brațe al Ilenii.
Simți vălurându-i părul molatec, ca o gârlă,
Simți tremurând tot trupul ei tânăr de șopârlă...
Și te ferești cu groază și faci o cruce mare:
Mă scapă de ispită, Prea Sfântă Născătoare!—

Și vezi în straiuri albe, la dreapta Domnului,
Pe cei ce lepădară dulceața somnului
Și așternutul moale și trupul de femee,
Ca la altar pe lespezi înghenunchiați să stee,
Pe cei în care crucea ca un copac crescù,
Pe cei în care oaia lui Dumnezeu păscù,
Toți Binecuvântații ce adormiră ca să
Se scoale din țărână, în rai la ei acasă
Pe iarba luminată de pene de arhanghel...

Și-ți adâncești nădejdea din nou în Tetravanghel.

Vestește «aleluia» un dangăt larg de clopot,
Răspunde «aleluia» al Oltului lung șopot,
Și «aleluia» pierde pierdut din stâncă 'n stâncă...
De-i stins în zare svonul, în inimi cântă încă
Și ca un sbor de aripi se suie cum suiă
Vuind prin înserare «ale... aleluia!»

Și te închini în tine slăvind făgăduința,
«Căci silnică-i iubirea, dar tare e credința».

IENĂCHIȚĂ VĂCĂRESCU

LĂSĂND în vremea veche și stareț și vlădică,
Lin, ca un vas-fantomă ce ancora 'și ridică
Și navighează noaptea cu luna: proiector,
Avându-mă pe bordu-i ca singur călător,
Tăind cu prora timpul mai neted ca un lac,
Mi-se oprise casa pe țarmul altui veac.

.....

În jurul meu nimica nu se schimbase, dar
Sosiă cu zarvă mare, rădvan de Hospodar,
Cu arnăuți la scară, cu mumbașiri călări,
Cu cai din Crâm, în goană, suflând foc viu pe nări...
Plesnesc cu trosnet bice și surd pocnesc pistoale,
În țărână cad cu fruntea țărani cu piepturi goale,
A tras în dreptul casei rădvanul sub copac.
Coboară Banul Mare, pe cap cu 'nalt calpac,
Cu fața sa prelungă, cu ochiul lui deștept,
Și barba-i castanie îi fâlfâie pe piept.
La nimeni nu se uită, posomorît, mahmur,
Și de sub blănuri scumpe de jder și de samur,
La brâu îi vezi hangerul smălțat cu pietre rare.
Îl suie slugi plecate ținându-l de subsuoare,
Îi trag cu grijă cisma, papucii îi aduc,
Îi pun în mâna-i albă mătânii și-un ciubuc
Cu imamea de fildeș și lemn de iasomie,
Și până 'n tiligene cafelele să vie,
Smerite îl așează pe un divan turcesc.

— Plecat mă 'nchin în fața-ți, slăvite Văcăresc,
Tu, ce-ai lăsat în țară ca sfântă moștenire,
Urmașilor: o pildă — și patriei: cinstire.

În Maiu, când luna nouă își strecură caicul
Prin pomii mahalălii, privià mirat calicul
La calul tău cel negru trecând trufaș, în trap,
Cu șeà suflată 'n aur pe verdele-i valtrap.
Doi robi arapi, în urmă, fugiau cu bețe 'n mâini
Să-ți apere pulpanul caftanului de câini.
Descălecai, în grabă, sub un umbrar de nuci,
Loveau cu palma robii în 'naltele uluci,
O mână nevăzută, din dos, trăgeà zăvorul,
Și te găseai în raiul grădinii, pe pridvorul
Cu lună ce pe masă îți întindeà ca dar
De borangic de raze un nepătat ștergar...
O față, lângă tine, 'n șalvari și fermeneà,
Cu ochi de căprioară și obrăjori de neà,
Pe cari în dungi de umbră jucà al genei fir,
Purtà în păr surgiucul cu piatră de safir.
Păreà, ținând o roză în mână, sub turban,
Sultana rătăcită a unui vers persan...

Și tu, Arhon vel Bane, cu degetele 'n barbă,
Mai grav ca mortul care se scoală de sub iarbă,
Ascultți oftând cum cântă de-o biată turtureà.
Taraful, melodia în taină o reia,
O 'nalță ca o minge vrăjită și o lasă
Să cadă în tăcerea grădinii ca 'ntr'o plasă.

Pe rând lăuta, cobza și naiul, o descântă...
Și dragostea ș'aleanul iubitei care cântă,
În vis ca într'un scutec te 'nfășură treptat...

Din somnul tău de piatră, de ce te-ai deșteptat?
Ce vrei la mine, spune, ce dor ți-a dat vieață
Căci cine mult iubește, în groapă nu înghiață,
Și cine mult suspină, și după moarte-i viu!

Și el, ca pentru sine, răspunse: Nu mai știu
Departa mi-este veacul și vremea ta mi-e grea...
Dar, alb, mă urmărește un sbor de turturea,
Și 'n umbră dacă pier zăresc ca o lumină
O floare — numai una — ce arde în grădină.
E turturea, e floare, nălucă e?... nu știu
De n'o culeg, se strică — și moare, de o țiu.

O lacrimă, prelinsă pe mătăsoasa-i geană,
Ii turbură privirea picând în filigeană...
Și glasul lui se stinse ca glas de muezin
Prin somnul cel mai dulce când zorile revin
Din drumul lor în noapte...

DINICU GOLESCU

Când iată, fără vești,
A și intrat în casă Dinicu din Golești,
Cu barba-i de cărbune și ochii lui de jar;
Pășise pragul vremii ca un ușor hotar.

— Boiere, drept la cuget și bun la Dumnezeu
Bine te văd aicea.

Și el îmi spuse greu:

— Deși suntem cu inimi și cu moși vecine,
Am colindat Evropa și moartea, pân' la tine.
Să m'odihnesc, mă lasă, de-atâtea țări și mări;
De nu-s poet, în brâu-mi, port totuși călimări.

— Poet nu-i cel ce scrie, poet e cel ce-a mers.
E pasul care sună scandat ca și un vers
Pe drumuri pietruite și pe poteci de lut,
Voios că merge singur drept spre necunoscut;
Pribeagul, ce pornește cu soarele de mână
Și bea, în palmă, cerul, plecat pe o fântână;
Milogul care n'are în traistă nimic,
Doar foamea lui cea mare și un coltuc prea mic,
Și-și taie cu privirea, ca dintr'o jimplă bună,
Feliu de câmp cu soare, sau miez de codru 'n lună.
Poet e cel ce naște cu pasu-i universul.
Pe lângă-un drum-tovarăș, ce prețuește versul!
Și orice cale 'i dragă de poți găsi în ea

In zori: o rază nouă — și seara: altă stea...

Golescule, tu care întâiul ai deschis
Ca un copil cămara Apusului de vis,
De ce nu pot culege cu inima ta nouă
Lumina dimineții ca un poleiu de rouă
Pe-orașele străine cu nume greu de spus,
Când iarăș diligența pornește spre apus?..
De ce nu pot ca tine să intru la «Șenbrun»:
«Fântâna cea frumoasă» — cum zici în graiu-ți bun —
Pășind sfios nisipul greblatelor alei...
De portul tău exotic se minunau femeii
Cu pălării de paie și șaluri de mătase,
Râdeau cu ochi albaștri sau negri, curioase,
Și la plecare fete nebune, în caretă
Iți asvârleau, ca pasări, volane din rachetă,
Sau întrebau, în grupuri, mirate, cine ești...
Tu, le zâmbeai, cu gândul la parcul din Golești.

— Grăești, mi-e tare teamă, ca un stihuitor
Nu te 'nțelege, iartă-l, bătrânul călător...
Mă întrerupse dânsul în chip «politefsit»,
Și-am priceput din vorba-i ce mult l-am plictisit.
Uitasem în avântu-mi că, Mare Logofăt,
Cu poezia nouă eră cam îndărăt
Și, înghițindu-mi versul de-acuma fără rost,
Priveam cum mă privește Golescu ca p'un prost...

— Eu Constantin, boierul cinstit dela Golești,

De-am străbătut întinsul cetăților crăești,
N'am părăsit pământul iubit al țării mele
De dorul altui soare, de dragul altor stele.
Când am văzut nevoia și jalea dela noi,
Am fost în lumea largă să aflu gânduri noi,
Să-mi altoesc un suflet rămas din vechiul Râm,
Sălbăticit de vremuri pe rodnicu-i tărâm.
N'am căutat, mă iartă, ca un poet nebun
Văzduhul și pământul în ochii mei s'adun.
De m'am purtat prin țara atâtor împărați,
E ca s'aduc în mine un suflet bun la frați.
Văzându-mi stângăcia a răs străinul tot,
Batjocorindu-mi chipul de hâd fanariot.
Și de s'au strâns în juru-mi, pe piețe, ca la urs,
Ce-am învățat rămâne și râsul lor s'a scurs
Ca Argeșu 'n zăvoaie cu apele lui mari.

Am adormit în pace la umbră de vlăstari
— Vlăstarii poartă umbra căzutului copac —
Ați isprăvit voi oare ce-am început să fac?

Aveți, e drept, Apusul întreg în pălărie,
Ași vrea mai bine 'n creier și 'n cugete să fie.
De ce ai vrut, urmașe, din groapa mea să vin
De ai nemțească haină, dar suflet bizantin?
Pe mine de sta moda Fanarului, visam
Un suflet ca o floare ascunsă dup' un ram,
Un suflet proaspăt, dornic de roade ca pământul.
Strămoșii-i dăruiră, cu legea lor, cuvântul;

De mic îl botezără cu lacrimi și amar
Ca greu să cântărească pe-al cerului cântar;
L-a 'mbălsămat cu cimbru și flori de busuioc
Pământul țării mele, să-i fie de noroc,
In el câmpia, lunca și munții să se-ascunză;
Ca un păstor ce zice doar codrului din frunză,
Cât îl atingi, un sunet fremătător să dea;
Un suflet nou și totuși bătrân ca țara mea...

A N T O N P A N N

TOT mai priveam prin veacuri domnescul lor rădvan
Când, nas în nas, la poartă, dădui de Anton Pann.
Purtă, ca 'n moda veche, giubeà și antereu,
Pe jos urcase dealul și gâfâia din greu.

— In casa ta azi versul Protipendadii-a fost,
Ingăduie s'o calce și snoava unui prost.

Te miri c'o știi și pe-asta? Nepoate, le știi toate.
Ș'apoi de vin ca sania pe tâlpi și nu pe roate
E că 'ntâlnii de vale pe Ban... și arnăuții
Lui m'au ferit, luând-o, de grijile căruții.

De astfel de belele la noi nu scapi nici mort,
Când te-a născut norocul la gura unui cort.

Dar să lăsăm necazul la ușă cu tichia,
Și află că din groapă de ies să-ți turbur viea
E că aici mă chiamă o judecată mare.

— O fi cea de pe urmă? rostii cu-o tremurare.

— N'ai grijă, din cer Domnul cu-arhangheli n'o să iasă,
Ci nobila Gutuie, a poamelor crăiasă,
Trimis-a după mine să stau dovadă vie
La cearta dintre Ceapă și Strugurul din vie.

Am în «Povestea vorbeii» cu deamănuntul spusă
Și pricina și jalba și jalea lui nespusă

Când fu «bubosul Strugur de lemne spânzurat».
Prea cruda lui pedeapsă pe-atunci m'a bucurat,
Dar, de când în mormântu-mi beau veșnic numai apă

(Ș'aceasta doar când ploaia, binevoind, m'adapă)
Am început să judec mai dulce vin și must.
— Morala după moarte e-afacere de gust,
(L'am întrerupt) eu totuși nu te credeam bețiv.
— Nepoate, veacul nostru erà mai milostiv,
Și darurile viței au fost blagoslovite.
La voi, zâmbiri și butii le văd cam istovite
De când pe vechea vorbă ați pus o haină nouă.

Am și strigat, strângându-l de mâinile-amândouă:
— Bine-ai venit! Pe finul isteț al lui Pepele,
De ani l-așteaptă casa copilăriei mele.
Am găzduit într'însa, pe rând, pe toți poeții,
Ca plată mi-au pus lacrimi în ochii tinereții.
Din fagurii iubirii mi-au dăruit durerea,
M'au învățat, nătângii, s'o prețuesc ca mierea.
Mi-au îngrădit simțirea în țarc sărac de spin,
Să-și behăie dorința în ritmuri de suspin.
Ei mi-au schimbat stejarii în sălcii plângătoare,
Și cu băsmiri de lună și de privighetoare,
Mi-au smuls din ceruri până și sborul ciocârliei
Ce întipsese 'n soare săgeata veseliei.
O, Anton Panne, oaspe ce 'n țară n'ai pereche,
Tu singur poți cu gluma ta — floare la ureche —
Să înflorești în inimi de plâns amar și ură,
Pe măcăcinii vieții a râsului răsură.
Povestitor al vorbeii, calif peste silabe,
Ședeai, ca într'o mie și una nopți arabe,
In mahalà, sub părul bătrân, la cafenea,

Istorisind zăbavnic cum vorba îți venea
Cu boaba de mătănie ce deșirai în mână.
In ochii tuturor te 'ntâmpină stăpână
Aceaș bucurie ce 'n gâturi hohotia,
Și pilda snoavei tale nu se nesocotia.
La țară, cu Moș Albu oprit la șezători,
Svârleai la fete 'n poală un pumn de ghicitori,
Și cum, prin grâu, chiar Domnul a rânduie cicoarea,
Sădit-ai, printre oameni să fie zicătoarea.
O, «music» blând, ce 'n strană cântai smerit la îngeri,
Când isonul căzuse armonios de plângeri,
Doar tu, suiai la ceruri cu râs de melodie...

— Nepoate, vorba multă la om e sărăcie.
Pe Nastratin ascultă-l, deși a fost păgân,
Căci dacă versul trece, proverbele rămân.

Și, pe când glasul-i încă auzu-mi stăpânie,
Se îndreptă spre ușă, făcând o temeneă.

ELIADE, CÂRLOVA ȘI ALEXANDRESCU

DAR roate uruiră și bice au pocnit...
A cui caleașcă-albastră de lună s'a oprit?
Ce vechiu poet se 'ntoarce cu cai înaintași
Ca să revadă țara umililor urmași,
Și părăsind în groapă a oaselor speteze,
A hotărît la noapte la noi să ospăteze?
M'am repezit la scară... Nu-i un poet: sunt trei,
Și-un câine e cu dâșii. O fi?.. da, da, sunt ei!
Eliade mă privește cu ochi de Sburător,
Alexandrescu vine cu câinele Azor,
Și prins în uniformă ca 'ntr'un corset de fată,
Sfios, îmi dă Cârlova o mână inspirată.

In anul una mie opt sute și trei zeci,
Cu patru cai ce 'nnoată în praful lunei reci,
Pornirăți din Târgoviști ca să-mi soziți acum —
Vă rog, poftiți 'năuntru să v'odihniți de drum.

Eră, ca azi de albă, aceeaș noapte 'n țară,
Când zurgălăii voștri de ducă se 'nălțară.
Colinele muntene păleau în șir pe cer,
Mijiă ca o nălucă un munte grănicer,
Argintul viu în jghiaburi cursese cu susur,
Iși poleiau toți plopii destinul lor obscur,
Și sate în lumina aceasta uimitoare,

Se văruiau deodată ca pentr'o sărbătoare...
Un han, din vreme 'n vreme, cu strașina în lună,
Visà că Grigorescu pe pânză o să-l pună.
Se iconeau o clipă: hangița 'n rama ușii,
Pe lângă focuri joase, ca umbre, cărăușii,
Și, dejuțați, plăvanii greoi schimbați în piatră...
Piereau apoi în zarva dulăilor ce latră.
Prin ramuri revărsată încolo și încoace,
Pe drumul mare, luna vă născocià băltoace
Și vă stropià trăsura cu picuri argintii...
Dar voi, păstrând în suflet ruinele pustii,
Și urmăriți de gândul trecutului unic
Din câmpenescul farmec neculegând nimic,
Vedeți numai ruine domnind voevodale...
Și bolți în surpătură pe necioplite dale,
Și tainițe zidite pe vremi de meșteri mari,
Și clopote de-aramă turnate de-alămari,
Și curți domnești cu turlle, clopotniți, paraclis—
Vă răsăreau vedenii în lună și în vis.
Eri: stemele domniei — azi: un sălaș de stâne...
Au înfruntat năvala urgiilor păgâne,
Când buciumând străjerii chiemau la metereze
Tot ghioage nestrujite în brațe pururi treze,
Și'n piepturi tari, mândria de a murì Român.
Azi unde sunt vitejii, când pietrele rămân
Ca semne că aicea fu Scaunul și scutul?...

Târgoviște, adio! Te 'ntuneci cu trecutul.

Toți trei pe-aceeaș liră, cetate, 'ți cântă slova.
Eliade-Rădulescu întâiu, și tu, Cârlova,
Rostirăți la porunca despotică de-a spune:
«O, ziduri, rezidența vegherilor străbune...»
«O, ziduri întristate, o, monument slăvit...»
Și iată că, pe gânduri, deodată ai șoptit,
Alexandrescu, 'n mână cu fruntea ostenită:
«Culcat p'aste ruine, sub care adâncită
E gloria străbună și umbra de eroi...»

Ș'aceeaș poezie se tânguiă în voi.

La masă beam acuma ceai blond din samovar.
De n'ar fi fost obrazul ca laptele de var
Și ochii de odată ca sticla, n'ai fi zis
Că și-au cernut țărâna prin cel din urmă vis.
Erau atât de tineri că mă simțeam bătrân.
Smerit ședeau ca'n strană. Am început să 'ngân
Zărind prin geam tot câmpul sub lună revărsat:
«Și apele dorm duse și morile au stat.»
Dar cum tăceă Eliade privindu-mă, tăcui.
De versurile vieții să fie-așă sătui?
Și lui Alexandrescu strigaiu cu glas ce bate:
«A turnurilor umbre pe unde stau culcate,
Spre țărnul dimpotrivă se 'ntind, se prelungesc.»
Iar el, nedându-mi vreme nici stihul să-l sfârșesc,
Mă întrebă de cine-i, căci nu gândise încă
Puternica poemă cu rimele de stâncă,
In care ritmic Oltul lovește val cu val...

Și când i-am spus de cine-i — o, visul triumfal
Ce-i străluci în ochii înfrigurați la vestea
Că pentru veșnicie va scrie, el, acestea...

Dar noapte...

Nor pe ceruri...

Când se făcù lumină

Pieriseră cu umbra lăsându-și ceașca plină...
Și buchisiă iar luna pe raftul meu de cărți
Prin tomuri brăcuite, prin stampe și prin hărți.

D O N I C I

DAR luna, greu, cu ochii 'mpăinjeniți de somn,
Lăsând în urmă steme și chipuri vechi de Domn
Și praful să se cearnă pe hronic și ceaslov,
În raza-i, ca 'ntr'o mână, luă cartea lui Krilov...
— Nu vreau, ia seama, luno, azi versuri muscălești. |

Un glas glumeț, de-afară strigă: Te păcălești!
Și ușa o deschise larg Donici, dând cu palma,
Și după el intrară, înghesuiți, de-avalma,
La mine, ca 'ntr'o casă pe care-o calcă hoții,
Mugind, sbierând, lătrând și miorlăind cu toții,
Târîș, pe brânci, în salturi, pe labe, sau în sbor,
Puhoiu grozav, ce crește din tindă 'n foișor
Și greu se strânge 'n scară și 'n sală se desface
— Rămaseră afară doar «două boloboace» —
Val viu de blăni și pene, cu ghiară, plisc sau colți,
Strivindu-se de ziduri, lovindu-se de bolți —
Pe mobile, pe scoarțe, ușor sau anevoe,
Se revărsase Arca potopului lui Noe.

De groază înlemnisem și păru-mi sta măciucă,
Privind la Rac, la Broască, la săltăreața Știucă,
La Leul ce vânează, la Ursul din priseci,
Cum Șoarecele iese cu un Guzgan din beci,
Momița cum se strâmbă la chipu-i din oglindă,
Cum Veverița, sprinten sărind din grindă 'n grindă,

Pe scrinuri și pe mese răstoarnă toate cele,
Și cum își taie sborul Liliac și Rândunele,
Zăream doi Câini: o javră de casă și-un dulău,
Vulturul și Paingul sosiți de pe Ceahlău,
Pe stâlpul etajerii un Șarpe incrustat
Cu ochii de rubine și trup de matostat,
Și printre oi bârsane, doinind «oiță bâr»,
Pe bățul păstoriei proptit: un Lup nazâr.
Un Greier și-o Furnică pe-un șal zoreau cât pot;
Râdeà Bursucul, Vulpei «cu pușișor pe bot»;
Măgarului, cu ifos cântă Privighetoarea;
Și ca 'ntr'un bloc de stâncă sculptându-și nemișcarea,
Un Elefant, de tronuri și de măriri sătul,
Mai măsură vecia cu-al trompei lung pendul...

Neputincios, în jâlțu-mi de spaimă sgribulit,
Ținteam cu desnădejde acest potop cumplit
Și 'n gândul meu tot una de greu afuriseam
Și fabula și luna ce iscodià la geam...

— Ce vreți, cinstite fiare? abia putui să 'ngân.
Pe Donici dând de-o parte, răspunse-un urs bătrân,
O namilă cât ușa, cu șaptele-i cojoace,
Crescut în fund de codri și neștiind să joace.

— O, fiule, n'ai teamă, la tine mult n'om sta,
Căci, oricât de bogată ar fi odaia ta
In colb de cărți uitate pe rafturi în șirag,
Un fagure de miere ne este mult mai drag,
Cules în zori, pe rouă, din guri de buturugi:

Un fagure din care lumina zilei sugi,
Pe când se 'nalță zornic prin ramuri, ca un nor,
Surorile albine în roiul sbârânător...
Oricât ar fi de moale, mătăsurii și covoare
Nu sunt ca iarba verde în răsărit de soare,
Când raza e arcușul ce-atinge într'o doară
Pădurea ce răsună ca lemnul de vioară,
Când codrul tot tresare să-și scoale cântăreții...

Noi am venit la tine să judecăm poeții.
Nu te 'ngrozi, căci fabuli — știi bine — n'ai scris încă;
De fabuliști ne plângem: obrazul ni-l mânăncă;
Găsiră, vezi, cu cale să ne prostescă neamul.
Răbdarăm toate: lanțul și jugul greu și hamul —
Nu vrem să ne-altoiască cu sufletul lor mic.
Ne-au învățat brașoave și fapte de nimic;
Ne-au judecat pe semne cu proprie măsură,
Căci numai Omul minte, blestemă, strică, fură,
Slugarnic cu cel tare și biciu cu cel mai slab...
Ce inimă întrece pe-a calului arab?
Ce mână țese pânza mai fin ca un paing?
Credința unui câine nici sfinții n'o ating!
Și nu cunosc pe lume neveste sau fecioare
Să aibă ochii galeși ai bieteii căprioare...
Deși nu's «doctor» încă și n'am urmat vreun curs,
Pe voi nu-mi schimb năravul și pielea mea de urs.
Nu vrem — poetul fie maestru cât de mare —
Să râdă toți ștregarii din clasele primare
De vorbele neghioabe ce ne șoptiți cu tâlc...

Privi urît la Donici ce tot tăcuse mîlc,
Se scărpină la ceafă și mormăi 'nainte:

Vezi, fiule, voi oameni, nu știți decât cuvinte.
Ca și copiii care prind fluturi vii pe pagini,
Le-ați țintuit în suflet cu sboruri de imagini
Și jocul lor de aripi nebun și ne 'nterupt
V'ascunde noaptea sfîntă ce doarme dedesupt.
Noi ascultăm — stăm zile la pîndă, nopți întregi,
Ca să culegem glasul ce tu nu-l înțelegi;
Stăm, urmărind tăcerea ce vrea să ni-l ascunză
Sub fiecare piatră, sub fiecare frunză;
Adulmecăm pădurea, poiana, iarba 'naltă,
Sămînța care crește și mușchiul ce tresaltă,
Și muntele ce 'naltă spre cer a lui spinări,
Și câmpul care fuge sporind din zări în zări.
Vezi, peștii-ascultă apa — și pasările vîntul,
Sobolii orbi, cum bate ca inima pămîntul...
Ființa noastră toată e-o vastă ascultare:
Urechea ne lărgeste fireștile hotare
Și ni le duce pînă în cap de univers...
Ce cată 'n van poezii subtili cu al lor vers
Cu ritmuri jucăușe și cîntec de silabe —
Găsește trupul nostru greoiu în patru labe...

Scurt se oprî cu ochii holbați la luna plină,
Ce prelingeă pe geamuri o miere de lumină,
Și ursu 'n două labe și cu priviri aprinse,

Spre galbena comoară tot botul își întinse.
Dar supărată, luna, făcându-se văpaie
Și măturând cu raza-i întreaga mea odaie,
Imi șterse ca fantasme lighioanele lui Donici...
Iși potoli mânia, și se-adânci în hronici.

BOLINTINEANU

IMI aşteptam poetul de mult ce nu mai vine...

Un ornic miezul nopţii bătù cum se cuvine;
De vale câini urlară, la moarte cum se urlă;
Țipă o cucuvae pe a capelei turlă;
Neliniștit perdele foșniră 'n luna plină,
Și 'n strania, spectrala și palida lumină,
Mă întrebam, cu versu-mi ce mort o să desgrop...

Ce ne'nțeles de-aproape ai răsunit, galop!
Și totuși, cât se 'ntinde în lună drum de deal,
Nici nor de praf nu suie, nici călăreț, nici cal.
L'aud în curte par'că și nici în zare nu-i...
Au cine-aleargă astfel purtat de ritmul lui?
Ce blestem, din mormântul cu cruce pusă strâmb,
Il mână ca vârtejul pe șes, pe deal, pe dâmb?
Ce babă cu descântec de moarte l'a împuns?
Nu-l prind cu ochii încă și 'n suflet mi-a ajuns...

Flămânzi cu dinții mușcă din lună, vârcolacii...
Afară, ca de viscol, se clatină copacii.
Căstani și plop de spaimă au frunzele crispate
Și'n groaza lor și-asvârlă, lungi, crengile pe spate,
Căci iată-i: Mihnea, calul și fuga — negru bloc —
Pe drum bătut în cremeni, țâșnind din limbi de foc,
Potcoavele tus-patru când cad deodată, grele...

Și'n urmă 'n transparența ce duce pân'la stele
— De lună zugrăvită și de Raffet gravată,
Alunecând piezișă prin nori de plumb și vată,
Desfășurându-și friza de oase și strigoi —
Tăcută cavalcadă a morților spre noi.

Am tresarit ca omul, din somn, când se deșteaptă:
O mână-mi atinsese, de ghiată, mâna dreaptă
Și sângele în vine îmi îngheță de ger —
Căci par'că rupt din ceata stafiilor din cer,
Stătea Bolintineanu în fața mea, aici,
Cu fruntea: zid de umbră, cu ochii: licurici
Ce-și aprindeau din beznă scânteia de fosfor,
Străluminând obrazul livid din jurul lor.
Un semn făcù — se șterse, cu calu-i, călărețul...
Ca aburele bălții când suflă băltărețul,
Se risipiră morții, se prăbușiră 'n groape...

Tăcerea mă cuprinse, o pipăiam aproape.

Sus «ca un glob de aur» blând luna strălucia
Pe nori, înalte corturi cu pânzele de neă.
Ce Domn semeț le 'ntinse sub steagu-i neînfrânt?
Dar tabăra-nălucă se clatină în vânt,
Și iată se închiagă sub raza lunii pline
O legendară armie de umbre și lumine,
Intregul cer se umple cu oastea lui Mihaiu.
Sclipește coiful, scutul, zăbala dela cai;
Străfulgeră prin noapte baltagul și topuzul;

Și cum în toamnă crește pe șesuri cucuruzul,
Așa răsar în umbră, sporind în rânduri mute,
Vitejii de-altădată, hotar nedrept să mute...
Credința lor e-aceeaș în ceasul bun sau rău:
Sunt mari Călugărenii, dar sfânt e Mirăslău!..
Eroică legendă, ești Muma lui Ștefan.
Destinul când ne frânge sub pumnul lui avan,
Dela fereastra 'naltă a vechiului castel
Ne dai puteri, legendă, să ne luptăm cu el,
Căci visul tău rămâne pe vremi biruitor.

Se-ascunde iarăș luna în vânăț giulgiu de nor.
Trecutul se destramă și negurile cresc
Și 'nchid cu-a lor perdele lunarul dom ceresc.

Bolintineanu unde-i? Sunt singur în odaie.

MUREȘANU

UN sgomot surd de ropot, tăcerea o 'ntretaie —
Din depărtări afunde se-aud mulțimi în mers,
Atâtea mii de șoapte nu fac decât un vers.
Se umflă ca un fluviu, crescând din om în om,
Cum freamătă furtuna prin frunzele de pom.
Acum răsună totul în aspră vijelie.
Ca tunetu'n pădure, un glas adânc învie
Și norii dă să spargă — și norii grei se sparg.
În fața-mi, ca pe-o hartă deschisă, 'n lung și 'n larg
Se-arată tot Ardealul cu munți și cu coline,
Desvăluindu-și codrii și apele lui line,
Ogoarele, câmpia, pășunile bogate,
Cetățile de piatră și albele lui sate
Ca miei priori pe iarba cea verde-a primăverii...
Ardealul! Tot Ardealul în soarele 'nvierii!

Ca un puhoiu de apă ce după ploi s'a scurs,
Din Retezat vin bacii în sarică de urs.
Mioarele, cârlanii, rămas-au sus, la stâni —
Azi bâta ciobănească e ghioagă 'n a lor mâni
Și doina pastorală e chiot groaznic azi.
Ca 'n vremi bătrâne 'nvie pădurile de brazi?
Pe plaiuri iar se mișcă în mers greoi stejarii?
Nu — din Parâng coboară în haită Poenarii.
Prin stânci rostogolite, pe râpe și poeni,
Călări vin falnic Moșii din munții Apuseni

Să prindă — ei, vulturii — regescul corb, în plisc.
Și buciumul lor sună prelung din pisc în pisc,
Din vârf în vârf se-alungă ecoul până tace,
Immormântând chemarea din vremurile dace,
Trezind năvalnic visul ce n'a murit de-atunci...
Și iată visul crește pe lanuri și pe lunci,
Pătrunde viu în case și 'n inimi fără frică,
Cu mic și mare, sate de-avalma se ridică;
Pornesc bărbați, neveste și fete și flăcăi —
Se umflă de mulțime potecă, drumuri, căi;
Pământul tot îl spală înfricoșate ape,
Rostogolind în ele topoare, furci și sape...
Dar preoți blânzi, cu cârjă și cruce merg în cap —
Păstori albiți de vremuri sub negrul lor potcap.
Cu Domnul călăuză, ei duc poporu-ales
Spre zarea libertății și-al Blajului drag șes,
Lucind, ca pentru Moise, pe-Horeb, ținutul sfânt...

Atuncea Mureșanu ieși ca din pământ,
In ochi purtă el singur a lor priviri ce ard
Și graiul tuturoră în glasul lui de bard.

— Având drept bronz, toți munții, iar limbă, neamul
[meu,

Și-o singură credință în el și 'n Dumnezeu,
Turnat-am cu-al meu suflet în al iubirii clocot
Să sune mântuirea Ardealului, un clopot.
El sună clar pe Crișuri, el sună pe Târnave,
Să scoale inimi moarte și suflete trândave;

El cântă sus pe Someș, el cântă jos pe Olt,
Unirea să 'nflorească ca rujile în volt...
Pe Câmpul Libertății obezile sunt sparte —
«Deșteaptă-te Române, din somnul cel de moarte!»

M'am deșteptat din somnu-mi?— doar luna umblă vie
Prin paginile roase din vreo antologie.
Legende naționale! An patru zeci și opt!
Cu versuri împlinite cum este fructul copt...
O, lună, pentru cine te 'mbeți cu mustul lor,
Cu-avântul și nădejdea înaintașilor...
În patria de astăzi credeau ei, în trecut —
Azi nu mai cred urmașii în ceace-au făcut.

A L E C S A N D R I

BATU din nou pendula pe marmura consolie, —
Și desgropându-și fruntea de fildeș din «in folii»,
Iși înălță lin luna albastru-i lampadar:
Parc'așteptă sosirea cuiva...

Și ca un dar
De raze ce s'ar frânge în picături de cântec,
Se revărsă 'n odaie un luminos descântec
De zurgălăi ce sună în trap vioiu de cai...

Să văd pe cel ce vine, pe geam mă aplecai:
In chiote, ca vântul făcând opt murgi să sboare,
Pe-un drum bălțat de lună sub crengi tremurătoare,
Goneau căruța poștii, trei surugii călări.
Nici n'apucasem bine să mă cobor pe scări
Și 'n fața-mi sta poetul senin: Alecsandri.
Cum îl pofteam în casă, cu mâna mă oprî:
Nu — vreau să vii cu mine pe lună până 'n luncă.

Dorința-i mă cuprinse cu tainică poruncă.
Se clătină pământul sub roate și fugi...

Sburam acum alături mânați de surugii.
In vânt veneau miresme de fân — și tot mai bine
Se deslușia o apă cu zumzetul de-albine
Ce 'n negru nor și-adună întărâtatul roi.
Intrasem sub frunzișul bătrânului zăvoiu —

Și sălcii se 'nchină cu fruntea la pământ,
Când se opriră caii sforăitori, în vânt
Tot scuturându-și salba de sunet rând pe rând...

— N'auzi — îmi spuse bardul — Siretul meu cântând?
El duce jalea «doinii» în valurile-i grele;
El înflorește spuma-i cu «mărgăritărele»,
Sădite de iubire și rupte de noroc;
El strânge «lăcrămioare» la piept și 'n crudu-i joc
Le svârle veștejite de dor, să se resfire:
Ca 'n lacrimile limpezi să crească «suvenire» —
Pe el lăsându-mi versul să cadă ca o plasă,
Am prins Moldova toată în mreaja-i de mătășă.
Păduri de brad, fânețe și lanuri mari de grâu,
Foșnesc, nălucitoare și vii, în al meu râu.
Apleacă-te — pătrunde vrăjita lui oglindă:
Priveliști se alungă și altele colindă,
Din zori de-argint și până în aurit amurg
In rama lui de sălcii, «pastelurile» curg,
Desvăluind privirii obrazul țării drag.

Se'nfiorase lunca la glasul lui de mag
Și Argeșul, sub lună, se 'nfioră și el,
Mișcându-și solzii luciți pe-al undelor inel.
— Biet râu de munte, care nici când n'avuse parte
De un poet să-l facă nemuritor în carte,
Râu bun al cărui nume răsunător și dulce
Pe nimeni nu găsisse în vers slăvit să-l culce.
Șopti: Siretul nu e, sunt eu — dar când vorbești

Zăvoiul din Florica e lunca din Mircești.
Simt apa-mi curgătoare și zarea-mi că se schimbă,
Și valu-mi glăsuește moldovenească limbă.
O, graiul cel mai dulce din țările române,
De când pe lira de-aur l-ai înstrunat, stăpâne!...
Și-o salcie pe maluri: Așa e... a șoptit...

Aleksandri acuma de brațul meu proptit,
— Sub plute argintate lăsând poștalionul
Să-și risipească umbra și să-și destrame svonul —
Porni pe o potecă tăind de-a curmeziș.
Sub frasini mari, prin frunze ne tot băteà pieziș
O minunată ploaie de lună-amestecând
Zăvoiul meu a avea cu lunca lui din gând...
Atunci, în plină toamnă, simții că luna Maiu
Imbobocià de dorul iubitului său graiu.
Năluca primăverii deodată prinse vieață:
Se-acopereau vlăstarii cu-o tânără verdeață;
Parfumuri pădurețe, sălbatice, adânci,
Se ridicau din ierburi și 'n noapte își dau brânci,
Se înălțau pe vânturi și se lungeau ca fiare
Să prindă iar pământul bătrân în a lor ghiare —
Și pasări cântătoare au izbucnit în vers...
Aleksandri prin luncă urma tăcutu-i mers,
Cu capu 'n piept, pe gânduri, cu mâinile la spate —
Și tremurà natura de vis și voluptate
Când umbra lui regească, trecând, o atingeà.
Melancolia clipei fugare mă 'nvingeà,
Cu toată primăvara domnind izbăvitoare...

Se auzi departe, clar, o privighetoare.

E-aceeaş care cântă pe groapa lui uitată:
Pe morţi numai natura nu-i uită niciodată.
Pe-aceeaş creangă 'n leagăn aceleaşi pasări vin
Ca să-i împărtăşească, în Maiu, în cânt divin,
Şi dacă omu-i lasă sub iarba lor pustie,
Ca să-o 'nflorească singur liliacul nu 'ntârzie.
Poete, fama minte şi bârfitorii mint.
Steluţa doar anină o lacrimă de-argint
De ramura plecată pe cruce ca o soră...
Tu, care eşti pierdută în alba auroră,
Stea dulce şi iubită a sufletului, tu,
Redă fiorul vieţii acelu ce-l pierdù!...
Dridri de mult uitat-a iubita-i siluetă,
La piatra lui nu vine, azi, nici o «biondinetă».
Dar când secerătorii, sub ulmi, se 'ntind de-amiază,
In umbra fermecată Rodica îl visează,
Strângând la sân copilul din flori, cu păr bălaiu...
Şi toamna, când coboară pe un picior de plaiu,
Din Vrancea, din Moldova şi din Ardeal, lungi turme,
Mioriţa năsdărăvană, uitând de a lor urme,
Lăsând suspin din fluier în zare să se frângă,
Rămâne nemişcată Păstorul ei să-şi plângă...
Şi meşterul Manole, care-şi zidi iubirea
Să crească peste veacuri în soare mânăstirea,
Nemaigăsind prin lume, ca s'o jertfească, alta —
Rapsodului închină mistria grea şi dalta,

Lui ce-a 'nălțat în țară, mai trainic să rămână
Ca zidul sfânt: Balada și Doina română.

Alecsandri sub sălcii se depărtă încet...

CEL DIN URMĂ

MA părăsise bardul venit de pe Siret.
Pe drumuri împietrite de-al nopților polei
Sună tot mai departe un răs de clopoței...
Mă re'ntorceam spre casă eu singur. Raza lunii
Sculptă cu daltă vie în relief alunii,
Făcând din steiul umbrei să scapere scânteii.

— Vei răsări în cale-mi, din noaptea de sub tei
Tu, dureros de dulce poet, să mi te-apropii?...

Și teii troeniră și tremurără plopilor.
Glicina de pe ziduri, măceșul din pervaz
Legară liane scumpe și roze de Șiraz,
Iar casa mea bătrână reînălță prin veacuri
Castelul singuratic la margine de lacuri...
Și ca o lipsă mare m'atinse nemurirea
Acelui ce'n luceafăr își înghieță privirea.
Și ramurile toate bătură lung în geam,
Iar codrul și cu mine alătura plângeam.

Pustiul și urîtul mi-erau din nou stăpânii —
Pieriseră în noapte și în trecut Bătrânii,
Lăsându-mă mai singur și mai stingher pe lume...

Le mai plângeam plecarea și-i mai chemam pe nume,
Când, prin ferestre, ziua lăsă pe-al meu covor
O floare de lumină svârlită din pridvor —

Și soarele deodată aproape îmi erà,
Și 'n față-mi Grigorescu șezând pe canapeà.
Da, i-am văzut bastonul de lemn de corn, surtucul
Și pălăria moale păstrată 'n cap (uitucul!)
Și zâmbetul acela și mâna lui și ochii,
Ce-au desbrăcat natura cum alții fură rochii
Ca să privească goală pe fata ce-o iubesc.
— Nu te jeli, îmi spuse, poeții 'mbătrânesc.
Cuvintele de aur menite sunt pieirii:
Ca gâze efemere în raza amintirii
Revin, sclipind în juru-ți, din ce în ce mai rar,
Și-o bună dimineată le vezi într'un sărtar,
In acul unui critic uscând pe-o filă ruptă...
Cu legile uitării umane nu da luptă.
— De moare, ce e sunet, culoarea ta rămâne
— L'am întrerupt—Maestre, e azi și va fi mâne,
Eternă ca natura, din care tu o iei,
In spațiu: pe-a ta pânză — și 'n timp: în ochii mei.
Poeții pot să plece când ținem vrăjitorul:
Tu singur le-ai fost fapta, lumina și decorul.

Dar el zărind o schiță de-a lui cum sta 'n perete,
Surâse arătând-o: De-ași mai trăi, băiete,
N'ași mai picta cu pensuli de păr, ci ași privi
In rama lor firească priveliștile vii.
De ce să strici o pânză când ai un cer de vară?
...Și se sculă și ochii păliți îi scânteiară:
— Inchide casa, trage obloanele și vină...
Ne-așteaptă drumuri albe și-o țară de lumină.

Te suie 'n carul rustic cu pașnicii lui boi,
Te culcă în sulfină, în fân și în trifoi,
Căci pentru tine câmpul ți l-am cules drept pernă,
Și, drept umbrar albastru, ți-am împânzit eternă
O boltă pe sub care de-acum ne-om adânci.

Se mântuise casa când vorba își sfârși...

În legănarea lină a roților de lemn,
Călătoream agale sub magicul îndemn
Al pictorului care crease România.
Mai mică, tot mai mică, se depărtase viea
Și 'n urmă dispăruse...

Mergeam acum, nu știu:

Pe Topolog, pe Trotuș, pe Mureș sau pe Jiu,
Căci apa lor tot una de limpede rămâne,
Când oglindește vraja colinelor române
Cu procesiuni de sate prin lungi livezi de pruni
Pornite din îndemnul uitaților străbuni.
Nici muget, nici talangă, nici cel mai slab ecou...
Părea tăcuta vale un liniștit tablou,
O pânză zugrăvită de razele de soare
În care orice linie trăia nemuritoare,
Și 'n calma ei lumină de vis și de amurg
Privit-a Grigorescu cu ochi de demiurg.

Și se făcu deodată un drum, sus, pe muscele...
Veneau domol — ca blocuri de nea ce mișcă grele —
Rumegători, plăvanii cumiști, și 'n vârf de car
Țăranul care poartă pe umeri cerul clar.

Și 'n praful înserării cădelnițând albastru,
Alături de căruțe trecură în buiastru,
Purtând în mână plosca de nuntă, călăreții...
Am întâlnit, pe-o coastă, cu șatra lor lăeții
Cu trup de bronz, cu sdrențe, cu urși și cu măgari,
Și, la popas, cu boii ei pâlcuri prin stejari,
Cu albe coviltire o tabără de care...
Și am văzut iar hanul pustiu la drumul mare
Și sub umbrar de șită de ierni dărăpănat,
Drumeți, ce-și beau necazul, și-un murg de stâlp legat...
Și iată casa veche cu nalbe la ferestre,
Impodobit, pridvorul cu scoarțele de zestre,
Copila gânditoare, ce coase la gherghef,
Cu ochi de peruzele și mână de sidef...
Și iată, cu căpșorul lăsat în mâini pe spate,
Mlădie ca o creangă în soarele ce-o bate,
In vâlnecul ce-o strânge ca trasă prin inel,
In mers de ciută, fata cu vaci și cu vițel...
Și iată, sub cireșii din deal, cu mâna goală,
Șezând sfioasă fata cu flori căzute 'n poală:
Prin înflorite ramuri privește 'n vale țara.
Rodica e? Ileana? sau poate Primăvara?...

Dar dealuri povârnite se împingeau spre munte,
Când am zărit cioporul de oi albind și'n frunte,
Cu bâta după spate și cu căciula sură,
Ciobanul ce coboară pe plaiu ca din pictură,
Ca să înșire 'n suflet — mărgelile laolaltă —
Priveliștile toamnei din munte pân'la baltă...

Atunci, din mari, ascunse și ne 'nțelese legi,
Acelaș sus la Rodna, acelaș pe Bucegi,
Cu dacică opincă și piept de legionar,
Stând viu în fața noastră dar totuși legendar,
Puternic ca o stâncă și verde ca un brad,
Trăi păstorul mitic și ultimul nomad...
De-asupra lui: doar cerul, ca temelii: Carpatul,
Jur-împrejur: o țară dealungul și dealatul ...
Proptit tăcut în bătă, cu ochi pierduți în gol —
Din pusta lui Petöfi la stepa lui Gogol,
Svârleà piezișă-i umbră pe dealuri și câmpii.

De pretutindeni glasul pământului grăi:

— În zori de zi te 'nalță la cer cu ciocârlia,
Cu soarele ce-apune să 'mbrățișezi câmpia,
Te-așterne pe podgorii ca umbra unui nuc,
Deschide 'n codru verde cărare de haiduc,
Pe plaiu să paști alături de stele printre oi,
Să-adormi cu gârla leneș sub plute în zăvoiu,
Să fii un măr de aur în mărul plin de mere,
În clopot să fii cântec și în amurg tăcere,
Să crești în grâu cu grâul și 'n inimi cu iubirea —
Ca vorba ta să chieime în noi nemărginirea,
Și'n țara Cosinzenii ce-așteaptă încă 'ntreagă
Un gând s'o cucerească și-un suflet s'o culeagă,
Ca să păstrezi în tine, ca 'ntr'un imens muzeu,
Cu floarea cea mai mică de crâng, pe Dumnezeu...

T I M P U L

T I M P U L

L-A trezit, vorbind în vânt, o tocălie,
Din căpița de fân proaspăt și curat
Unde Timpul ațipise noaptea 'n vie —
Dar ciudos pe lemnul prost, a scuturat
Ca un praf de aur, zorii pe moșie.
Toți cocoșii sub podgorii au cântat...

Un văitoiu sări, sbucnind, dintr'un tufiș,
Iar un pui de rândunică dintr'o șură —
Ii privi, o clipă, Timpul pe furiș:
Iepurele dintr'un hop trântit pe-o rână,
Amorți înghemuit în arătură;
Pasărea pică din sbor înalt — bătrână
Ii căzu, ca frunza, Timpului în mână.

DAR el, șiret, nu s'a mirat
Că plugurile negre ies toate la arat,
Și mici — de-aici —
Cu boi greoi
Dau zor:
Sunt niște coropișniți pe răzor —
Și-un car cu coviltir, pe iarbă dejugat:
Un vierme alb pe-o frunză de frasin, nemișcat...

Mari lanuri au crescut de grâu bogat ;
Cu seceri de lumină, viu, fete-au secerat,
Și roșii testimele în soare-au mișunat
— Gândaci aprinși,
Ziși «Boi ai Domnului» în sat —
Și stoguri ca bătrâne pe câmp ținură sfat...
Și morile de apă, sortite de noroc
Să-și învârtească roata, călătoreau pe loc...

Și cum aprinse toamna în codri 'ntâiul foc,
O bună zi, din Iezer, Păpușa și Negoiu,
Se scurseră pe drumuri, umflate 'n valuri noi
Cu spuma lor de lână, păraele de oi...
Și, frunze 'n viață printre atâtea moarte foi,
Sitari pestriți porniră cu toamna din zăvoiu...

Iar Timpul a rămas uimit
Când primul fulg de nea a fulguit:
Un fulg căzut
Din stolul călător ce s'a pierdut.

ATUNCI a rătăcit prin vii,
Și fără teamă
A poposit în larma dela cramă.

Tăcerea de odată și-întinse împrejur,

Auitor și veșnic, golu-i sur...
Pe sub bolțile pustii
A țesut păienjenișul,
Prin geamuri sparte da frunzișul,
Și din pereți
Creșteau bureți,
Pe butii goale — mucegaiul...
Vieța își pierduse graiul,
Cojită ca o tencuială.

Lung Timpul a căscat de plictiseală...
A plecat.

CU un sărut, din drum, schimbă în babă-cloanță,
Șchiopând în băț și fără dinți —
O fată, dreaptă ca o lanță,
Mlădietoare în catrinți...
Și luându-i piersicile din obraz,
Lăsând smochini uscate — făcu haz.

ACUMA dase brumă timpurie
Și carele grăbeau spre teascuri —
Zări pe deal, bogată 'n rod, o vie

Și 'n ea — cu limbi de șerpi, un foc de vreascuri.
Pândarul, cu suman și pușcă veche,
Vrăjea la jar șoptindu-i la ureche,
Pândind și umbra nopții să nu fure.

Simți cum Timpul calcă prin pădure,
A bubuit lung pușca lui cu cremeni...
Dar Timpul, luând în palmă pândar și deal și vie,
A răs, a răs... suflând ușor:
— Un fulg de păpădie
Ce 'n vânt îl semeni —
Se depărtă priveliștea nălucitor;
Se făcu mică... mică — așa cum
Ai fi privit-o la «panopticum»,
Sau incrustată 'n tine, în rama anilor.

SI Timpul o porni la deal, la vale,
Sub stelele cât pumnul...
Și nici un sat nu-i mai ieșea în cale,
Nici un rumân nu întâlnea, nici unul.

Singur un bordei — pitit și chior —
Cu'n ochiu roșu de opaiț la fereastă,
Pe câmpia înghețată, mai adastă
Așteptând pe călător...

Timpul de perete trânti uşa
Şi intră stăpânitor.

Focul stins nu şi-a svâcnit cenuşa,
Lumânarea sub icoană n'a clintit,
Şi pe pat
Omu 'ntins nu s'a mişcat,
Cu obrazul ca în piatră dăltuit —
Omul galben şi cu braţe 'ncrucişate...

Timpul, mort şi el, căzu pe spate.

CUPRINSUL

CTITORII pag. 7

FLORICA

INCHINARE pag. 11

FLORICĂ pag. 13

MORMÂNTUL pag. 14

VÂRFUL DEALULUI pag. 15

IN VIÈ pag. 16

CASTANUL CEL MARE, pag. 17

CIREȘUL pag. 18

SPRE IZVORANI pag. 19

PĂDUREA DIN VALEA MARE

pag. 20

CUCUL DIN VALEA POPII

pag. 21

LA ZĂVOIU pag. 22

IN LUNCĂ pag. 23

IN PARCUL GOLEȘTILOR

pag. 24

LUMINA, IARNA pag. 25

BISERICA LUI HORIA pag. 26

CĂSUȚA DIN COPAC pag. 27

CASA DIN DEAL pag. 28

CĂMARA DE FRUCTE pag. 29

ODAIA BUNICULUI pag. 30

CAPELA pag. 31

STRĂINUL pag. 32

ADIO LA FLORICA pag. 33

AMINTIRI

- JUCĂRII pag. 37
COPIL DE-ODINIOARĂ pag. 40
SEPTEMVRIE (I) pag. 41
SEPTEMVRIE (II) pag. 42
SEPTEMVRIE (III) pag. 43
CINA CEA DE TAINĂ pag. 44
TOAMNĂ pag. 45
ÎN CRAMĂ pag. 46
ACI SOSI PE VREMURI pag. 47

ACUARELĂ pag. 53

SEARĂ LA MIORCANI pag. 57

BĂTRÂNII

- AȘTEPTÂNDU-I pag. 63
DOSOFTEI MITROPOLITUL
pag. 66
GHENADIE COZIANUL pag. 70
IENĂCHIȚĂ VĂCĂRESCU
pag. 73
DINICU GOLESCU pag. 76
ANTON PANN pag. 80
ELIADE, CĂRLOVA și ALE-
XANDRESCU pag. 83
DONICI pag. 87
BOLINTINEANU pag. 92
MUREȘANU pag. 95
ALECSANDRI pag. 98
CEL DIN URMĂ pag. 103

TIMPUL

pag. 111

VERIFICAT
2007

VERIFICAT
1987

VERIFICAT
2017

I O N P I L L A T
P E A R G E Ş I N S U S
S ' A E D I T A T Ş I T I P Ă R I T
D E C U L T V R A
N A Ţ I O N A L Ă
B U C U R E Ş T I 1 9 2 3

1201901001